

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken: " 9 K, " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

Kimondták a harcot.

Becsületes munka.

Becsületes munkát végzett az ellenzék tegnap este; két párt, a Kossuth-párt és a néppárt egy időben mondták ki, hogy *Tisza házszabálybizottságába nem mennek bele.* A többi pártról ez már eléggé biztos volt, de a most említett két párt elhatározása iránt előzetes kételyek voltak; a Kossuth-párt magatartása iránt azért, mert a párt ellenzései állandóan azt akarnák a világgal elhitetni, hogy ez a párt a kormánynak holmi ellenzéki expozitúrája; a néppárt magatartása iránt azért, mert nagyon szokott kormányképesre pályázni.

A két párt most egy csapásra elnémitotta a gyanúsításokat és úgy határozott, mint ezt a hazafiság, a magyarság kényszerítőleg parancsolja. Hálát adhatunk az istennek ezért a tényért, mert ezzel egy táborban van az egész ellenzék a magyar haza védelmében az osztrák-magyar hazafiakkal szemben.

Állítólag gróf Tisza miniszterelnök azt mondta volna tegnap este a klubban, hogy *ő nem bánja, hogy mit csinál az ellenzék; majd ő megmutatja, hogy mégis csak úgy lesz, a mint ő akarja.* Hát ez bizony nagyon önhitt kijelentés és a következők meg fogják mutatni,

hogy gróf Tiszánál van még hatalmasabb fórum is: a magyar nemzet.

Nagyobb ur a nemzeti akarat, melynek érvényesülnie kell, akár milyen nagy mamelukserég ül Tisza mögött és öltögeti a nyelvét kettős célra, a hatalom talpának nyalására és a nemzeti akaratot védő ellenzék kigunyolására.

Az ellenzéknek nem kell már koalíciós terveket szőnie, megszületett a koalíció önmagától és Tisza önhittsége volt a bábja. Tisza kergetheti már szét a Házat akár ma, mert ebben a Házban nem fogja Ausztria céljait megvalósítani. Házak jöhetnek és mehetnek, kormányok bukhatnak és feltámadhatnak, mind csak efemer jelenségek.

Allandó csak a nemzeti élet és ennek őszöne és ereje minden mesterkedéssel és erőszakkal szemben működni fog és ki fogja testéből lökni a kártékony anyagokat, melyek vérmérgezéssel fenyegetik az egész szerzetét.

Azután ne higye a kormányelnök, hogy az a nagy tábor a háta mögött feltétlenül kitart; mihelyt észreveszik, hogy csak kicsike kavics van kivezényelt vezére dialutjában, visszahúzzák a nyelvüket és előszedik az öklüket, hogy imádott gazdájukra emeljék. Megbizhatlan elem, a mely hamar barátkozik meg új hatalmakkal, mint

saját tapasztalataiból talán a közel-múltban méltóztatott meggyőződni. Ok csak a miniszterelnököt követik ma, Tiszát nem szeretik és ha kissé meginog az a bársonyszék, még ők bujnak alá, hogy hamarabb fel döntsék.

Ezekért talán jó lenne azt az időtlen házszabályrevíziót egészen elejteni. *Az igaz férfi legjobb erénye hibáinak és tévedéseinek fel és beismerése.* Jobb férfunak, mint gladiatornak lenni, különösen ha ezzel a hazának és a nemzetnek szolgálnak.

De akármit határoz magában Tisza, most már nyugodtak lehetünk, konsuljaink vigyáznak.

POLITIKAI HIREK.

A belügyminisztériumból. A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Mennyey István, dr. Novák Sándor titkári címmel és jelleggel felruházott segédtitkárokat, továbbá dr. Samassa Adolf segédtitkárt miniszteri titkárokká, dr. Soltész István, Répánszky Béla és Szabó Orest miniszteri fogalmazókat miniszteri segédtitkárokká, Szalay Frigyes Bács-Bodrog vármegyei főispáni titkárt Psik Andor és dr. Szentgyörgyi Ernő miniszteri segédfogalmazókat miniszteri fogalmazókká nevezte ki.

A japán—orosz háború.

— Távirati tudósítás. —

Nemcsak a haretéren, hanem a táviratokban is nagy a kavarodás. Olyan, hogy

A szerelmes levél.

Tranquille ur, a derék lámpagyáros és példás családapa, ebédutáni szivarját szívta, amikor madame Tranquille, a házurnője, gondteljes arccal hozzálépett.

— Etienne, fontos közlendőm van — mondta mme Tranquille.

— Fontos közlendő... este?

— Igen, barátom. Mert meg akartam kimélni egész napodat. Nem akartam, hogy egész napod munkáját elrontsa ez a kellemetlenség, mert igen kellemetlen a hír, amelyet közlök veled.

Tranquille ur nyugtalanul tekintett a nejeére.

— De hát miről van szó?

— Arról, hogy rut dolgok történnek a házában.

— Ah!

— Képzeld, mit találtam a leányod ruhájának a zsebében?

— A leányom... ruhájának...

— A zsebében, igen. Amikor ma reggel szemlét tartottam a leányod ruhájára

fölött, az egyik zsebében — szerelmes levelet találtam.

— Ah!!

— Szerelmes levelet!

Tranquille urnak a fejébe szökött a vér; pillanatig bambán nézett a feleségére, aztán hirtelen éktelen zajjal kiáltozni kezdett:

— Rosalie!... hol van Rosalie!... jöjjön azonnal ide Rosalie!

Mme Tranquille megijedt. Sohasem látta még ilyen felindultan a férjét.

— Etienne! kérlek, Etienne...

— Hol van a leányom?!

Engedj beszélnem előbb... Rosalie most a kertben van. Mielőtt felelősségre vonnád, jobb lesz, ha felolvasom ezt a levelet.

Tranquille ur nagynehezen lecsillapodott. Halljam tehát a levelet!

— Felolvasom... rettenetes dolgok vannak benne. Tehát!

„Drága mindenségem!...

— Drága mindenségem! — pattant közbe Tranquille ur... Mindensége! tehát már történt is valami? Folytasd, folytasd!

„Drága mindenségem! Már két napja múlt, hogy nem láttalak...

— Tehát már látták is egymást? még pedig két nap előtt?

...és a szívem telve keserőséggel, kimondhatatlan bánattal, mert tilos szeretnem azt, akit az ég is nekem rendelt. A te lelketlen atyád...

— Ah! Ah!... lelketlen atyád? folytatd, ez valóban érdekes levél.

... A te lelketlen atyád, a ki a szive helyén is aranyakat melenget s határtalan fukarságában inkább eladná a leányát, semmint boldoggá tegye...

Tranquille ur dühösen pattant fel:

— De hisz ez az ember lázító! El kell fogatni! Le fogom tartóztatni!

Türelem, Etienne, még nem fejeztem be.

... Ezt azonban én sohasem engedhetem meg. Amíg utolsó leheletem fart, küzdeni fogok érte, ha kell, elrabolok! Küldj üzenetet a levél vivőjével, hol találkozhatom veled titokban — holnap?

— Ez az egész — fejezte be a levélolvast mme Tranquille.

— Botrány, szégyen, hogy Franciaország fővárosában ilyen leveleket juttathasson egy

Sokan tudják már hogy a **GERŐ** áruházában a legelegánsabb uri ruhát a legolcsóbban lehet vásárolni?
DEBRECZEN, Piacz utca 47. sz. a Dréhep sörcsarnok kapuja mellett (az „Emke“ kávéházzal szemben.)

sztratégia legyen a talpán, aki ki tud okosodni belőle. Annyi bizonyosnak látszik, hogy Kuropatkin megkezdte a támadást. Hogy a támadással szemben a japánok mint viselkednek: nem tudni. Londoni tudósítás szerint Oyama elrendelte az előrevonulást, pétervári, persze, éppen nem megbízható hírek szerint — a japánok, akik számra nézve sokkal kevesebben vannak, minden vonalon visszavonulnak.

Ehhez csak azt a megjegyzést fűzzük, hogy a Jalutól Liaojangig papíron mindig az oroszok győztek s azután érthetetlen okból — visszavonultak.

Mai távirataink a háborúról a következők:

London, okt. 13.

A Daily Mail jelenti Sanghaiból tegnapról: A japán hadsereget két újabb hadosztályal erősítették meg. Ezekon kívül még három hadosztályt küldtek Gensanba, állítólag a Vladivosztk ellen való tüntetés végett, de valószínű, hogy Szahalimba expedíciót terveznek. Sanghai-i japán körökben azt hiszik, hogy Oyama marsallt visszahívják és Nodzu tábornok veszi át a fővezérséget. Itt azt beszélnek, hogy a liaojangi ütközet közben Oyama marsall már elhatározta a visszavonulást. Nodzu tábornok erről le akarta beszélni és rábirta, hogy kísértsen meg még egy támadást, mely azután sikerült is olyanformán, hogy Nodzu a 20-ik ezredet majdnem teljesen feláldozta. Arról is szó van, hogy Neshi tábornok lesz Mandzsúország katonai kormányzója. A sebesültek száma Japánban igen nagy, de bőven akad tartaléklegénység. A szolgálati idő meghosszabbításával 3—400,000 embert nyertek.

Páris, okt. 12.

Egy pétervári távirat szerint Kuropatkin szükségesnek tartja a 6. és 8. hadtest sürgős kiegészítését és addig elhalasztja a döntő operációt, úgy látszik Kuropatkin nem fogja a japánok erős hadállása ellen a támadást addig megkísérelni, a míg ki nem egészíti seregét.

Ez lenne a napokban kibocsátott támadás bejelentésének visszaszívása. Egyelőre csak fentartással lehet a hírt fogadni. A 6. és 8. hadtest viszonyait már rég ismerte a fővezér. Azonkívül az oroszok ki vannak téve annak a veszélynek, hogy a már egyszer elfoglalt részeket is visszahódítják a japánok. Háboruban nem lehet mindig helyesen eszelekedni, de a mit megkezd az ember, be is kell fejeznie.

gazember egy uri család leányának a kezébe. Hová sülyedtünk!

Dátum, aláírás nincs a levélen... azaz... várj csak! Ah!

— Talán még valami gyalázatosságot fedezettél fel?

Mme Tranquille bámulva nézte a levelet, mintha csak most fedezte volna fel. Forgatta, meg ismét olvasta s egyszerre kacagva nyujtotta oda férjének.

— Nézzed csak: „1885.“

— 1885? ... hát ez mit jelent?

— Azt jelenti, hogy most látom csak, ez a te leveled!

— Az én levlem?

Igen... 1885-ben irtad, három hónappal az eljegyzésünk előtt és pedig nekem irtad a levelet, amely akkor oly boldoggá tett.

Tranquille ur egyszerre ellágyult és a kabátja belső zsebébe rejtette a levelet.

— Majd én őrzöm meg a te szerelmes leveleidet, mert nagyon rossz példát vehetnének rólunk a gyermekeink, ha megtudnák, milyenek voltak a szülőik fiatal korukban.

A 6. és 8. hadtest legutóbb érkezett a harcra és még nem küzdöttek. A 6. szibériai hadtest a 4. kozák csapattal szeptember hónap közepén a szibériai vasutnál haladt el.

A legutóbbi táviratból azt lehet következtetni, hogy az oroszok a támadást el akarják halasztani.

A helyzet.

Khuen a királynál.

— Távirati tudósítás. —

Abba a nyeregbe, a melyből Tisza István le akarta galoppozni a magyar alkotmányt, odaült a bukófélben lévő miniszterek partnere is; a mit tulás nélkül a klasszikusoktól ismert sötét gondnak nevezhetni. Tegnap — remélhetőleg döntő — kudarc érte a miniszterelnök tervét és ma már — bécsi tudósítónk telefonjelentése szerint — a király reggel sürgősen magánkihallgatásra rendelte magához gróf Khuen-Héderváry Károly személye körüli minisztert, a ki teljes két óra hosszat volt az uralkodónál.

Hogy az audienciának mi volt a tárgya, ennek a kitalálásához tulságos sok lelemény nem kell. A bécsi udvar elképzelhető kellemetlen meglepetéssel látta, hogy azok a gyönyörű biztatások, a melyekkel Tisza a magyar törvényhozás teljes erőtlenségére hivatkozva, rövid terminuson belül ezüst tálcán szervirozva ígérte a nemzeti ellentállás minden jogát, nem tulságosan válnak be s maga elé lícitálta Khuen grófot, a kinek a protezsálásával szabadult az ország nyakára a geszti Don Quichote s a kitől most számon kérték, honnan vette a tanácsát s ha van még belőlük a rak-táron, álljon elé ujakkal. Hogy Khuen mit mondott a királynak, az egyelőre persze titok.

Hanem sok optimizmussal az audiencia eredménye elé nem nézhetni. Ez a kitünő politikus, a ki Tiszával együtt többet rontott a magyar erkölcsökön, mint az abszolutizmus minden sötét lovagja az elnyomatás hosszú és nehéz esztendőiben, nem hagyja még a cimboráját, mert ezt így diktálja a politikai becsület. És ha veszni engedi, akkor is csak a saját személyét akarná ismét előtolni. Pedig az egyik tizenkilenc, a másik egy huján husz.

Tisza István rendszere — óh, most már vergődhetik úgy, a hogy akar az erős kéz gazdája! — pusztulni fog, de nem azért, hogy Khuen-Hédervárynak adjon helyet. A magyar politikából végre pusztulni kell a törvénytelen hivatásos táltosainak.

Öröm mindenfele.

Az ellenzék tegnapi határozatának a hírért az egész országban valóságos diadallal vették tudomásul. Bajai tudósítónk jelenti,

hogy az ottani függetlenségi kör, a melyhez még este loérkezett a Kossuth-párt állásfoglalását jelentő távirat, ülést tartott, a melyen nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy Kossuth Ferencnek üdvözlő táviratot küld. Győrből telefonozták, hogy ott nagy tömeg vonult Wilberth Károly képviselő lakása elé, folyton éljenezve a függetlenségi pártot. A képviselő azonban Budapesten volt, a mire a nép a polgári kör ablakai előtt tüntetett. Budapesten tegnap a nyilvános helyeken, kávéházakban, klubokban egyébről sem volt szó, csak arról az örvendetes fordulatról, a mely a magyar politikai életben bekövetkezett s a melynek vége talán mégis az egységes magyar szellem diadalmas érvényesülése lesz.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Iskolaszéki ülés. A debreceni ev. ref. egyház iskolaszéke okt. hó 14-én, d. u. 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

Lotz Károly meghalt.

— Távirati tudósítás. —

A magyar ábrázoló művészetnek nagy halottja van. Lotz Károly, az agg művész, aki hosszú idő óta beteg, ma reggel meghalt. Igazi nagy részvét nyilvánul meg nemcsak művészi körökben, hanem a társadalom minden rétegében Lotz halála fölött. Egy idegenből magyarrá lett művész vált meg az élettől. Testétől-lelkétől magyarrá lett. — Egész életét, művészetét a magyar génusz ihlette és alkotásai külföldön is dicsőségére váltak a magyar művészetnek. Idehaza Magyarországon a sanda irigységgel sok küzdelme volt. De harcolnia kellett a hatalmi tényezőkkel is. Ez mind nem kedvelemtette el a művészt, hanem harcolt tovább ideáljaiért, amelyek a nemzetnek is eszményei. Hajlott korában a babért tömegesen aratta. A nagyközönség is, a művészi körök is nagy hódolattal vették körül, ami némi elégtételt szerzett a művésznek.

Életének történetét a következő szűk keretben foglaljuk össze:

Lotz Károly kiváló történeti és genreképfestő, született Hessen-Hamburgban 1833-ban. Mint gyermek, szülőivel Magyarországra került s itt elsajátítva nyelvünket, magyar művészszé képezte magát. Mint fiatal ember a nagyhirű Ráhl oldala mellé jutott, kinek egyik legbuzgóbb és tehetségesebb tanítványa lett. Elsajátította tőle a rajzolás biztonságát s a kompozíció ama merészségét, mely egykor mesterének sok tisztelt szerzett. Haladása oly meglepő volt, hogy Ráhl úgy a bécsi görög templom, mint a bécsi Hemrichshof freskóinak kidolgozásánál az ő segítségét vette igénybe. E sikerek következtében már véglegesen Bécsben szándékozott letelepedni, de magyarországi barátai s a hatvanas évek elején Pestről érkezett megrenyelések másképpen rendelkeztek jövője felől.

Lotz Magyarországra költözött, hol az alföld pusztái híres méneseikkel s a nádfelelő kocsmák betyáromantikájukkal oly erősen hatottak képzelődésére, hogy egy időre bucsut vett a mitológiai bűvös világtól, mely pályája kezdetén annyi tárgyat szolgáltatott esztétikájának s a magyar népeletet kezdte festeni egész szenvedélylyel. Ez a vonzalom csábította őt Petőfi János vitézé-

L. Chilinsky Gy. Utóda fényképészeti műterme Debreczen, Piacz u. 41. sz. alatt a legkényesebb művészi izlést is kielégítő fényképek mérsékeltáruk mellett készülnek.

Ugyanott olajfestmények, akvarellek, fénykép nagytásokat és oleografikák is a legszebb kivitelben készülnek.

nek illusztrálására is. Több rajzot készített a költeményhez; de a viszonyok e rajzok közzétételét megakadályozták. — Csakis négy darab jelent meg közülök mutatón a Magyar Művészek című díszműben. — Később, midőn mindinkább otthonosan érezte magát nálunk, a magyar történet nevezetesebb mozzanataiból merített inspirációt. Választott tárgyainak egy részéről kartonokat készített s ezek arra bírták az illetékes köröket, hogy Lotz nagyobb mérvű foglalkoztatásáról is gondoskodjanak. Így támadtak először a városi vigadó, aztán a Nemzeti Múzeum lépcsőházának freskói, majd később művészi hírnevének betetőzéséül az Akadémia falképei s az Operaház páratlanul díszes mennyezete, mely az Olimpust tünteti elénk örökszép és mély jelentőségű költészetével. Lotz legujabb időkben (1895.) a ferenciek templomát díszítette freskókkal. A mester első freskóiban még a Rahl-iskola hatása alatt állt, később azonban mindinkább értékesítette saját egyéniségét s önálló irányt alkotott magának.

Műveit erős fantázia, a rajz és kompozíció rendkívül biztossága jellemzik. Az utóbbi kiállításokra néhány jellemzőes arc-képet küldött, melyek arról tesznek tanúságot, hogy Lotz az olajfestészetben is jelesebb művészeink közé tartozik. Lotz több kütföldi kiállításon kapott díjakat, azonkívül a bécsi képzőművészeti akadémiának tiszteletbeli tagja. A magyar művészek pár év előtt azzal fejezték ki elismerésüket kiváló tehetsége iránt, hogy mellszobrát elkészítették és bronzba öntették a Képzőművészeti Társulat tanácssterme számára.

VIDÉK.

Rablógazdálkodás egy püspökség birtokán. Nagyvárad tudósítónk jelentése szerint az ottani görög-katolikus püspökség birtokán már évek óta valóságos rablógazdálkodás folyt. A földeket olyannyira kihasználták, hogy a püspökség több mint fél millióra rugó kárt szenvedett. Radu Demeter püspök feljelentésére Mihályházi Kálmán törvényszéki bíró kiment a helyszínére s a legszigorubb vizsgálatot indította meg.

Krokodilus a Temesvölgyben. Temesvárról írják: Nemrégén állatsereglet tartózkodott Lugos városában, a melyben néhány két-három méteres krokodilust is mutogattak. Ezek közül az egyik kiszabadult és a Temes folyó medrébe került. Keresték, de nem találták. Végre elköltözött a menaszéria és krokodilusa ott maradt. Most azonban teljesen elerőtlenedve megtalálták a mezőn és miután zsákokkal lefógták és megkötözték, Budapestre küldte az ottani földbirtokos kitömés végett. Lendl Adolf dr. intézetében fölboncolták és több kacsá- és ludesontot, meg tollakat találtak gyomrában.

Szüret az elmeegógyintézetben. Abban a komor, szomorú nagy házban, ahol a bomlott idegzetű, beteg agyu embereket ápolja s gyógyítani iparkodik a tudomány, újabb időben társas, vidám ünnepek rendezésével iparkodnak a beteg kedélyekre enyhítőleg hatni. A zene, a társaság, élénkítő, megnyugtató hatással van a beteg idegekre s az ideggyógyászok minden alkalmat felhasználnak betegek életkísérésére, hogy egy kis örömet, vigasztalást lopjanak a szomorú, beteg lelkekbe. Most a nagyvárad elmeegógyintézetben szüreti mulatságot rendeztek, ami fölülte érdekes dolog lehetett.

KRÓNKA.

Tisza István mánája.

Bánffy Dezső báró beszélte el az új párt körében:

— Szó, ami szó, ez a Tisza István na-

gyon jóeszű, tanult ember, csak éppen egy kis bibije van a fejének. Tudniillik mindig épelméjű, akármiről beszélnek vele, de mihelyt a házszabályokra kerül a szó, akkor rögtön meggabalyodik az esze. Olyan, mint az egyszeri orvos, aki pompásan végigkalauzolja a vendéget az örültek házában, minden betegre okos megjegyzést tesz, de mihelyt ahhoz az örülthez érnek, aki Jézus Krisztusnak képzei magát, akkor gunyosau nevetve mondja:

— Azt hiszi magáról, hogy ő a Jézus Krisztus, pedig — én vagyok az!

Uri ügy.

Egy jóra való debreceni polgárt nyolc napi fogházra ítelt a törvényszék testi sértés vétsége miatt. A magyarnak sehogy sem tetszett a dolog, restelte igencsak. Felebbezni kéne, — gondolta ki magában s legott felkeresett egy ahhozértó fiskálisembert.

— Mi a baj, barátom?

— Tekintetes uram, nem vót eddig nekem semmi összezördülésem a törvénnyel. Van erkölcsi bizonyítványom is a hatóságtól. Most meg belekeveredtem.

— Aztán miféle ügy az?

— Hát, tekintetes ur, megvertem valakit. Teceik látni, uri ügyem van.

„A kapitány ur elesett.”

Volt a debreceni ezrednek egy erős hangu kapitánya, a ki a gyakorlatozásnak valami új fajtáját fődözte föl. Egy reggel ugyanis a gyakorlótéren odaszólt lóhátról a már rajvonalba fejlődött, szóval háborusdit játszó századának:

— A kapitány ur elesett!

Tisztek nem voltak jelen, csak az őrmester, a ki tanácstalanul állott a századdal. Pedig éppen az lett volna a gyakorlat célja, hogy a parancsnok elestével a rangban legidősebb vegye át a vezényletet.

A hirtelen haragu kapitány még a „halálában is következetes maradt magához és hirtelen föloldva a saját magára kimondott halálos ítéletet, visszanyargalt a századhoz:

— *Marhák, hát azt hiszitek, hogy majd a háboruban is életre kelek, hogy iskolát tartsak veletek?!*

Kereskedők és iparosok figyelmébe.

A debreceni kamara hivatalos közleményei.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdeklődők figyelmét az alábbi pályázatokra:

Kő- és homokszállítására irt ki pályázatot a M. A. V. aradi üzletvezetősége. Pályázatok 5 százalék bánatpénzzel együtt az aradi üzletvezetőséghöz nyújtandók be. Határidő október hó 25.

Mész-, kő-, téglá- és palaszállítására irt ki pályázatot a M. A. V. budapest-balparti üzletvezetősége. Ajánlatok okt. 28-ig nyújtandók be.

Vásárváltozások. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy M.-Sziget város szeptember 1. és 2-iki vásárjai helyett október 31. és novemb. 1-én. Nyírmada község pedig augusztus 24-iki vásárja helyett október 19-én tartassék meg.

Hidépítés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a sziget-nagybányai uton levő 31.

számu hid újból való építését 39195 kor. költséggel engedélyezte. Ajánlatok a máramarosszigeti államépítészeti hivatalhoz október 19-ig nyújtandók be.

A VÁROSHÁZARÓL.

Városi közgyűlés.

— Kedden kezdődik a közgyűlés. —

— A tárgysorozat. —

Debrecen város októberi közgyűlésének tárgysorozatát itt közöljük.

Tegnap délután hirtelen megváltoztatták a közgyűlés első napjának határidejét s az nem szerdán, hanem kedden, e hó 18-án d. u. 3 órakor veszi kezdetét.

A tárgysorozat egyébként a következő:

Polgármesteri jelentés.

M. kir. belügyminiszter leirata, bábaképezde építése tárgyában.

M. kir. belügyminiszter leirata az ev. ref. főiskolánál létesítendő két bölcsészeti tanszékre megszavazott 10,000 korona évi hozzájárulásra vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyásáról.

M. kir. belügyminiszter leirata az 1904. évi költségelirányzat jóváhagyása tárgyában.

M. kir. földmivelésügyi miniszter leirata a szőlőkerti csöszöknek hosszú lőfegyverrel ellátása tárgyában.

Földmivelésügyi m. kir. miniszter körrendelete a hadsereg terménybeli szükségletének u. n. kézi vásárlás útján való beszerzése tárgyában.

Nyitra vármegye közönségének megkeresése a nemzeti érdekek oltalmazása ügyében.

Csanád vármegye megkeresése a vármegyei kórházak alkalmazottainak a vármegyei alkalmazottak sorába felvétele iránt. Baranya vármegye közönségének átirata.

Csanádvármegye közönségének átirata a vasárnapi munkaszünetek kiterjesztése tárgyában.

Zala vármegye közönsége megkeresése a külön sztrájk törvény alkotása iránt.

Zombor város közönségének az élelmi szerek mesterséges megdrágításának megakadályozása iránti megkeresése.

Sopron sz. kir. város megkeresése a külállamokkal, különösképpen Olaszországgal a borbehozatalra vonatkozó szerződések tárgyában.

Győr sz. kir. város törvényhatóságának átirata az 1877. XX. t.-e. némely szakaszainak módosítása tárgyában.

A gazdasági egyesületek országos szövetségének átirata.

A győri ipar- és kereskedelmi kamara átirata a közszállítások tárgyában.

A magyar gyáriparosok országos szövetségének köszönő irata.

Polgármesteri jelentés az országgyűlési képviselőválasztói jog új törvényes szabályozása céljából elrendelt s a folyó év március havában foganatosított statisztikai összeírásról.

Polgármester jelentése a szervező bizottság elnöki tisztségének betöltése tárgyában.

A számonkérőszék jegyzőkönyve.

Tanácsi előterjesztés a borital és husfogyasztási adók megváltásáról.

A közigazgatási bizottság jelentése.

A debreceni zenede kérvénye.

A Dobozi-féle ház ondódi földjének elidegenítése felett a névszerinti szavazás.

A hajdulegényesség, mezőrendőrök és

Rendkívül leszállított árak!

*** NEUMANN TESTVÉREK ***

cipő kalap és férfi divat kereskedésében Debrecen a Tisza-palotában. Raktárunk tulhalmozottsága miatt mindenféle őszi és téli női férfi és gyermek cipőket mélyen leszállított árakban bocsájtunk a mai naptól kezdve a t. vevő közönség rendelkezésére. Elsőrendű kézi munka.

mezősegi lovas kézbesítők, napdijasok és családosi-irnokok drágasági pótlék iránti kérelme.

A házipénztárnak, az általa kezelt alapoknak, a köveztárnak és a világitási vállalatnak 1905. évi költségelőirányzata.

Tanácsi jelentés az ev. ref., az ág. hitv. evang. s a gör. kath. egyházak, valamint az izraelita hitközség iskolaépítési, fenntartási és egyházi segélyek tárgyában kötött szerződések jóváhagyása és további intézkedések megtétele iránt.

A néhai Ármós Bálint által tett alapítványok ügye.

Egy gyámpénztári ellenőri, egy szállásbiztosítási, egy irodatisztai s két irnoki állásnak, valamint az esetleg megüresedett állásoknak választás utján betöltése.

A városi nyomda külön kezelése.

A törvényhatósági városok polgármestereinek városunkban tartott értekezletén felvett jegyzőkönyv.

A helypénzszabályrendelet.

Tanácsi előterjesztés az utcák jobb minőségű járdával való ellátása tárgyában alkotott szabályrendelet módosítása iránt.

A telepedés és a községi kötelékbe felvétel tárgyában alkotott szabályrendelet módosítása.

A hordáriparra vonatkozó szabályrendelet módosítása.

Szabályrendelet javaslat: a város belterületén levő közutak forgalmi biztonságáról.

Kateszteri helyszinelési költségek.

A II. alföldi transversalis ut.

A kórház pénzkezelése.

A városi nyomda papírszámlája.

A körkemencei kiadásokra 16,000 korona póthitel.

Az anyakönyvi hivatalnak városi épületben leendő elhelyezése.

A helyi vasut részvénytársaság részére területek átengedése.

A folyó 1904. évi löversenyek elmaradása folytán megtakarított összegeknek a tanyai és gazdasági ismétlő iskolák berendezési céljaira átutalása.

A Nagy Ferenc-féle Szent-Anna-utcai ház megvétele.

Az idegen forgalmi vállalat részvénytársaság kérvénye.

Haraszi Lajos volt városi rendőr felebbezése.

Németh Ferenc városi napdijas kegydíj iránti kérelme.

Özvegy Günther Ferencné özvegyi segély és gyermeknevelési járulék iránti kérvénye.

Szabadságolás iránti kérvények.

Nyugdíjazások.

Orvostudori öklelvi kihirdetése.

Bábaoklevél kihirdetése.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— A közgyűlés előkészítése. —

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután Vecsey Imre főjegyző elnöklété alatt ülést tartott, a melyen jelen voltak: Kiss Albert, Roncsik Lajos főszámvevő, Magoss György, Schwartz Vilmos, doktor Szánthó Samu, Oláh Károly, Aczél Géza, Jambor János és Varga Károly előadó.

Először is a polgármesterek kongresszusán alkotott városi törvénytervezet egyes pontjait veszi tárgyalás alá s megteszi a maga észrevételeit a törvénytervezetre.

Érdekes volt itt a tervezet azon pontja feletti szavazás, hogy a város közigazgatásának legfőbb feje lehet-e a főispán. Ez arra vonatkozik, hogy vajjon kell-e főispán vagy nem.

A jog- és pénzügyi bizottság e kérdésben is szavazott s 3 tag feleslegesnek találta a főispáni állást, 3 pedig a főispáni

állás fentartása mellett szavazott. Ez utóbbiak javára döntött elnöki szavazással Vecsey Imre.

Ezután előadó előterjeszti, hogy a miniszter utasította a várost, hogy a felekezeti iskolák segélyezésére vonatkozólag a város és az egyházak közt szerződés kötéssék.

Az összes segélyben részesülő egyházak megkötötték a szerződést, kivéve a róm. katolikus egyházat, melynek vezetését felhívják a szerződés sürgős megkötésére.

A helybeli görög kath. egyház templomépítésre telket kért a várostól. A város a tulajdonát képező Szent Anna-u. 53. számú ház telkéhez megvette még árverésen a szomszédos 51. házat s ezt óhajtotta templomépítés céljaira a gör. kath. egyháznak átengedni.

A gör. kath. egyház azt kérte ezzel szemben, hogy ezt a telkeket eladhassa s a Csapó- és Burgondia-utcaik valamelyik telkét vehesse meg e célra.

A jog- és pénzügyi bizottság ezt a kérelmet nem tartja teljesíthetőnek.

Teljes tanácsülés. Hétfőn, e hó 17-én délelőtt 9 órától kezdődőleg a városi tanács Domahidy Elemér főispán elnöklété alatt teljes tanácsulást tart, a melyen a közgyűlésnek még elő nem készített tárgyait látják el véleményes javaslatokkal.

Szabályrendelet a hordárokról. A városi tanács most készült el a szabályrendelettel, mely a debreceni hordárviszonyokat van hivatva rendezni. A tervezet először az iparendeléről s a rendőri engedély megszerzéséről, azután a létszámról, a hordárok állomáshelyeiről, a hordáriparról, a hordárparkról s végül a díjszabásról szól. Időszerint a hordárok: egy órai könnyebb munkáért 60 fillért, egész napra (10 korona) 4 koronát kapnak. Országos vásárok alkalmával a fenti díjak 20 fillérrel pótlandók. Esti 11 órától reggeli 6 óráig minden díj kétszeresen fizetendő.

Tanár és tanuló párbaja.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, okt. 14.

A Baresay-utcai gimnázium környékét két nap előtt világos nappal, délben egy óraker pofonok csattogása zavarta meg. A pofonokat a gimnázium egyik tanára, dr. Lázár Béla kapta egy igen erőteljes, felhevült fiatal embertől, névszerint Szánthó Miksa joghallgatótól, még pedig oly hirtelen, hogy védekezni sem volt ideje.

Ezt a nővéremért kapta!

Az inzultusra természetesen nagy esődület keletkezett a tanár és a joghallgató körül, a diákok is épp abban az időben tódultak ki az iskola kapuján és kíváncsian állták körül Lázár doktort és a támadóját.

A kulissza-titokból azonban ott a helyszínen nem tudtak meg semmit a kiváncsiak. Az ellenfelek nem sokat tárgyaltak az ügy előzményeiről. Szánthó Miksa csak ennyit mondott:

— Ezt a nővéremért kapta!

Az előzmények.

Az ügy előzményei a következők: Szánthó Miksának valahol a vidéken van egy nővére, a ki tanítónő. Néhány hét előtt a tanügyi lapban egy cikk jelent meg, a melyet dr. Lázár Béla irt. A cikkben Szánthó Miksa nővéréről volt szó, lejelezéseket tartalmazott a cikk a tanítónőről, a ki állítólag rosszul neveli a gondjaira bízott leánykakat. Ezt a cikket rövidesen egy másik, sőt egy harmadik cikk is követte, mindegyiket Lázár tanár irta.

A tanítónő az öcséséhez fordult panasz-

szal, a ki itt Budapesten jogász. Megírta neki az egész dolgot és segítséget, tanácsot kért tőle.

A fiatalember nem sokat töprengett az eseten, megvárta Lázár doktort és inzultálta.

A folytatás.

Az ügy azonban nem maradt ennyiben. Lázár doktor az eset után nyomban elküldte segédjeit Szánthóhoz elégtételért. Szánthó is megnevezte a maga segédeit s a négy megbízott hosszas tárgyalás után kardpárbajban állapodott meg, igen súlyos feltételekkel. A párbajt a odor-féle vívóteremben ma délelőtt tíz óraker vívták meg.

A párbaj.

A felek ma délelőtt 10 óraker vívták kardpárbajt végkimerülésig a Fodor-féle vívóteremben. Háromszor csaptak össze és a harmadik összecsapásnál a párbaj Szánthó teljes hacképtelenségével végződött.

SZÍNHÁZ.

Bizánc-ot tegnap nagyon kis számú közönség nézte végig. Sajnos, hogy míg egy divatosabb operettel itt nálunk is jubilálni lehet, egy ilyen műremek alkotásnak már a harmadik előadásán alig van közönsége. A szereplők közül Palágyi Lajos, Sebestyén Géza, Jeszenszky Irén most is tapsot kaptak.

Reprizék a színházban. A jövő héten színre fog kerülni a „Szókimondó asszonyosság”, melynek címszerepét Hahnel Aranka játssza. Játsszanak még a darabban Faragó Ödön (Napoleon), Sebestyén Géza (Fouché) és Csiky László (Les Febres.) — „Durand Durand”, ez a kacagtató bohózat fog színre kerülni a jövő hét végén. A két Durand Sebestyén Géza és Palágyi Lajos játsszák s részt vesz a darabban az egész vigjátéki személyzet.

Színházi hírek. Ma, pénteken Konti József 3 felvonásos operettje „Az eleven ördög” kerül színre a multkori szereposztással. A legközelebbi vigjáték újdonság Veber Piere 4 felvonásos vigjátéka lesz, a címe „Kis pajtás”. A darab főbb szerepeit Szabó Irma, Hahnel Aranka, Arday Ida, Palágyi Lajos, Iványi Antal, Sebestyén Géza és Csiky László fogják játszani. Suppé 3 felvonásos operettjéből a „Boccaccio”-ból szorgalmasan folynak a zongora próbák.

Új darabok. Makó Lajos megszerezte előadásra Kampis János nagyszerű darabját, a „Radnóthyne”-t, melyet mind máig nagy tetszés mellett adnak a fővárosi Nemzeti Színházban. — Jókai Mór „A löcsei fehér asszony” című regényéből Faragó Jenő látványos színművet irt, mely a Népszínházban nagy sikert aratott. A darabot a debreceni szintársulat még ez évben színrehozza.

UJDONSÁGOK.

Elevenen eltemetett munkások.
Akikre rászakadt a föld.

Debrecen, okt. 14.

(Saját tudósítónktól.) A város alatt, közel a puskaporos-toronyhoz megrendítő katasztrófa történt tegnap délelőtt. Az ott elterülő újföldön van a Geréby Pál tanyája, a hol most kutat ástak s a nyolc méter mélységben lévő vállalkozó s egyik munkására óriási földtömeg

Férfi, női és gyermek-czipőket, a legolcsóbb árban lehet beszerezni

Glück Ede cipőáruházában
Debrecen, Piac-utca. 22. sz.
(A Kistemplomnál szembe)

szakadt s mindkettőt maga alá temette.

Ugy a vállalkozót, mint munkását több mint hat órai ásás után tudták a föld mélyéből kihozni. Természetesen mind a kettő halott volt.

A katasztrófáról, a mely két családot juttatott árvaságra, az alábbi részletekben ad számot lapunk tudósítója:

A katasztrófa.

Geréby Pál debreceni földbirtokosnak, a városhoz közelfekvő újföldön van egyik tanyája, ahol most kutat ásattott. A kut ásást Soós István, debreceni kutásó vállalta el, a ki három munkásával végeztette az ásást.

Soós István a kut készítésével tegnap elkészült. Volt azonban a tanyán egy nyolc méter mélységű régi kut, amelyből Soós kikaparta szedetni a téglákat. Hozzája fogtak ehhez a munkához s úgy déli tizenegyóra felé már egészen a kut mélyén jártak a téglaszedésével. Soós István, a vállalkozó egyik munkásával szedte a téglákat a kut mélyén. Fenn a kut szélénél pedig két munkása buzgólkodott.

Nagyon kevés téglá volt már a kut mélyén s rövid percek múlva úgy Soós, mint a munkása kijöhettek volna a föld mélyéből és akkor következett be a katasztrófa. Pillanat műve volt, a föld megindult s egy óriási darab réteg nagy robajjal omlott a kutba, maga alá temetve a két embert.

A nem dolgozó két munkás ijedten futott el a katasztrófa helyéről a tanyaépületbe, hogy ott hírt adjanak a szerencsétlenségről. A tanyáról nyomban betelefonáltak Geréby Pál tulajdonoshoz, aki mindjárt kiment a tanyára s meglepetve látta, hogy a szerencsésen megmenekült két munkást iszogatva találta. Geréby Pál maga intézkedett azután, hogy a tanya személyzete lásson hozzá és ássa ki a föld alá temetett két munkást. Follármázták a közeli tanyák lakóit is és több mint negyven ember jött össze ásókkal, kapákkal, hogy az ásást megkezdjék.

Izgalmas munka volt, a melyet meglehetősen óvatossággal végeztek. Körülbelül tíz méter széles gödröt kezdtek ásni s azt lápcszerűen ásták lefelé, nehogy újabb földszakadás történhessen. Időközben az esetről értesítették Soós István és Mike Ferenc feleségét, a kik Debrecenből rögtön kimentek a helyszínére.

Azt a jelenetet, mikor a tömeg ember a gödröt ásta s a parton a két feleség kezeit tördelve zokogott, csak elképzelni, de leírni nem lehet. Geréby Pál földbirtokosnak jutott a legnehezebb szerep, vizsgálni a két zokogó asszonyt.

— Legyenek nyugodtak, hiszen lehet, hogy élnek a férjeik. Lenn a kutban egész nagy üreg volt, azt talán csak eltörleszolta, de egészen nem temette be a föld. Hátha ott vannak.

Ezzel lehetett valamennyire megnyugtanni a két asszonyt, a kik szívszorogva, egész este hat óráig várták az eredményt. Délről egész estig tartott, míg az ásással nyolc méter mélyre értek. Ez azonban egészen megsemmisítette a két asszony reményességét. Az ásással foglalkozó emberek egyike elkiáltotta magát:

— Itt van a lába!

Csakugyan emberi láb volt. A Soós István lába, a melyet a földréteg egészen laposra nyomorított. A lezuhant föld ugyanis felborította a két munkást s lábbal felé temette el őket. Azután már csakhamar kiemelték mind a kettőt a föld közzül.

Szívetrázó jelenet volt, mikor a két halottat felhozták a feleségeik elé. Egyetlen szem nem maradt szárazon, minden jelenlévő szíve megrendült. Fájdalmas, megindító jelenet volt.

A két halottat a tanyaépületbe vitték, a hol csendőrök őrzik, a míg a vizsgálóbírók küldöttei a helyszínén megjelennek. A két szegény özvegyet, a kik utközben

többször elájultak, Geréby Pál a kocsiján hozta be a városba árvává lett gyermekeikhez.

Az esetről értesített vizsgálóbírók küldöttei ma mennek ki a helyszínére, hogy a vizsgálatot megtartsák.

Istentiszteletek a gör. kath. kápolnában. A gör. kath. egyház ma ünnepli a bold. Szűz védelmének ünnepét, mely alkalmából a helybeli gör. kath. kápolnában az istentiszteletek sorrendje a következő: 6 órákor reggeli nagy istentisztelet kenyér-áldással, délelőtt 9 órákor sz. mise, utána miróválás, délután 3 órákor vécsernye, 4 órákor rózsafüzér ájtatosság.

* **Személyi hir.** Semsey Andor nagybirtokos, főrendiházi tag tegnap Debrecenbe érkezett s a délelőtti folyamán a főiskolai könyvtárakat tekintette meg. Semsey, a ki a szabadságharcnak vitéz harcosa volt, néhány napig Debrecenben marad.

* **Szávay Gyula Komáromban.** A Tóth Lőrinc és id. Péczely József emléktábláinak leleplezési ünnepén Komáromban Szávay Gyula képviselte a debreceni Csokonai-Kört s a szegedi Dugonics Társaságot. Szávay a debreceni polgárság nevében díszes koszorút helyezett az emlékkőre s beszédében szép szavakkal emlékezett meg ifj. Péczelynek debreceni tanári működéséről.

* **Megőrült szolgabíró.** Magi Elek h.-bösszörményi szolgabíró az elmezavar tünetei nagy mértékben mutatkozni kezdtek s ezért tegnap felszállították egyik fővárosi elmeegógyintézetbe. Azonnal gondoskodtak pedig helyetteséről s a debreceni központi szolgabíróságtól Rózsa Ernő szolgabíróval töltötték be a megőrült állást.

* **A vadásztársulat ülése.** A Debreceni Vadász-Társulat október hó 15-ik napján, délután 5 órákor a mezőrendőrség hivatalos helyiségében választmányi ülést tart. Tárgy: Folyó ügyek.

* **Közöshadseregbeliek szemléje.** Ma volt a közöshadseregbeli tartalékos és póttartalékos katonák szemléjének 3-ik napja. 152 szemléköteles jelentkezett ezen a napon. A szemléket még ma és holnap folytatják. Azon tartalékos katonák, a kik ez évben fegyvergyakorlaton nem voltak, óhajtható, hogy a két utolsó szemle napon jelentkezzenek, mert különben szigorú büntetésben lesz részüik.

* **A debreceni ev. ref. főiskola gimnáziumának tanulmányi kirándulása.**

Az erdélyi tanulmányi kirándulásáról 6 napi távollét után hétfőn érkeztek haza a debreceni ev. ref. főiskola gimnáziumának növendékei. Megtekintették Réven a csepkőbarlangot, Kolozsváron a fiatalon elhalt Fadrusz világhírű szobrát, Mátyás király lovas szobrát, valamint Mátyás király szülőházát az ott levő Mátyás ereklyemuzeummal együtt és az egyetemet: Nagyenyeden a Bethlen-kollegiumot, — melynek különben szívesen látott vendégei voltak diákjaink; a m.-szentimrei csatát, hol tudvalevőleg első csatáját vívta a nagy Hunyadi János a Mezőbég vezérlete alatt levő törökök ellen. Megtekintették továbbá Gyulafehérváron Hunyadi János sírját, a százados várt és vártemplomot, valamint a muzeumot; majd Piskin a szabadságharcunkból annyira emlékezetes hidat és az ott elesettek emlékezetére emelt emléket; azután Vajda-Hunyadon a várt és a pompásan berendezett vasgyárt; innen Gyalárra rándultak át a vasbánya megtekintésére, a honnan Vajda-Hunyadra visszatérve, mentek a tanulmányi kirándulás utolsó pontjára, Aradra, hol a várat, a szomorú

emlék üvesztőhelyet és a vértanúk síremlékét nézték meg. Ime, ilyen programmal indultak s tudományban, ismeretekben és tapasztalatokban gyarapodva tértek haza ifjaink, kiknek jobbat nem kívánhatunk, mint hogy e kirándulásban szerzett bő tapasztalataikat majdan érvényesítsék édes hazánk javára, melyet mindnyájunknak szeretni kell. Az ev. ref. főiskola gimnáziumi igazgatóját s tanárkarát, de különösen Szabó Márton dr. tanárt feltétlen elismerés illeti odaadó fáradozásáért, a mely elismerés nem is késik az ifjuság részéről. Ezzel a tanulmányi kirándulással követésre méltó példát nyújtottak a többi intézeteknek. Csak előre a megkezdett uton.

* **Köszönetnyilvánítás.** Megboldogult férjem temetésén megjelenő n. érdemű közönség, valamint azon testületek, kik e gyászos napok alatt részvétüket nyilvánítani szívesek voltak fogadják úgy magam, valamint gyermekeim nevében hálás köszönetünket. Debrecen, 1904. okt. 14. Ozv. Gáll Józsefné és gyermekei.

* **Öngyilkos leány.** Lapunk tegnapi számában részletesen megemlékeztünk Bernandi Amália borleány öngyilkosságáról. Azt is említettük, hogy a boldogtalan teremtésnek, ki most másodizben követett el merényletet élete ellen, ezuttal teljesül vágya. A sósav, mely belsőjét teljesen összeégette, megölte. Tegnap a közkörházban meghalt.

* **Két elbeszélés.** H. Szederkényi Anikó két nagyobb elbeszélését könyv alakban jelenteti meg. A könyvecske megrendelhető Horovitz Zsigmond üzletében Debrecen. Ara 30 fillér.

* **Szüreti ünnepély.** Molnár József október hó 16-án, vasárnap a Margit-fürdő villanyvilágított dísztermében világpostával, nemzeti dalokkal, vig- és komolyszavattal és táncal egybekötött kontra szüreti-ünnepélyt rendez. Beléptidij személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 órákor, vége reggel. Egész éjjel confetti- és szerpentin-dobálás.

* **Véres bosszu.** Tegnap délután véres jelenetet rögtönzött Szücs Gergely suhanc gyerek a Kut-utcán. A siheder azon böszült fel, hogy Kiss Istvánné hamarabb akart vizet merni a kutból, mint ő. Dühösen rontott az asszony ellen s öklével kétszer úgy arca vágta, hogy elborította a vér. Kiss Istvánné panaszára a rendőrség megindítja ellene a bünyítő eljárást.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Bárdi Gyula r. k. 11 éves, ifj. Török Józsefné ref. 49 éves, Stricker Gedeon ág. ev. 9 napos.

* **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Újfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratainál levő kirakatokban.

* **Nyakkendő ujdonságok 1 koronától feljebb Feketénél.**

* **12 és 14 éves két leány,** Párisban nevelkedtek zárdában, beszélnek franciául folyékonyan, uri házakhoz gyermekek mellé ajánlkoznak. Cim a kiadóban.

* **Új aranyozó folyadék,** melylyel mindenki bármit moshatóan újjá aranyozhat vagy ezüstözhet. Egy üveg 40 kr. Mentze Henrik ujdonságok áruházában.

* **Hová menjünk színház után?** Márkus Jenő Dréher sörcsarnokába, hol frissen csapolt Koronásör egész nap, színház után is. Karos bor, édes must, színház előtti és utáni kis vacsora ujdonságok. Hetenként ötször zeneestély, Rácz Károly és Kiss Béla zenekara által felváltva.

* **Az angol királynő szálloda fényes éttermében minden este zeneestély.** A zeneestélyeken Rácz Károly és a Magyar Testvérek zenekara felváltva játszanak.

* **Remek szőrmeboák**, női, gyermek- és férfi- téli barisnyák, keztyűk, valódi Jäger alsó ruhák, gyermek- és női orosz sárcipők, jó, meleg, ujjas gyermek-nadrágok, lábszárvédők, téli kötő-fonalak, minden nemű struc-fonal legolcsóbban kapható **Bartha Kálmán** főtéri üzletében.

* **Ékszer javításokat** a legolcsóbban elvállal **Pintér Gusztáv** ékszerész, Főtér, főtőzsde mellett.

* **Villanylámpákhoz új töltések** érkeztek **Mentze** áruházába.

* **A Komáromi-féle papirkereskedés** csődjéből visszamaradt árúk minden elfogadható áron eladatok. **Kossuth-u. 6. sz.**

* **A telefon még mindig drága**, addig is, míg a magyar kincstár leszállítja, t. vevőimnek hozzájárulni oly módon határoztam el, hogy telefonon történő rendelvényekből 5 százalékot leszámlolok. **Tessék 106. számot kérni. Mihály Sámuel papírraktára, irodaszerek és különlegességek áruháza, főtér 30.**

TÁVIRATOK.

Apponyi Albert és Amerika elnöke.

Budapest, okt. 13. A fővárosba hazaérkezett magyarok mondják, hogy Rosevelt Amerika köztársasági elnöke czzel a szavakkal bucsuzott el Apponyi Albert gróftól:

— *Sajnálom, hogy itt hagyja Amerikát, de mégis örülök, mert Ön lehetne gróf a legveszedelmesebb ellenfelem az elnökválasztásnál.*

Budapest, okt. 12. Apponyi Albert gróf hazaérkezését nagyon várták. Ma d. u. 2 órakor azután megérkezett. *Bernáth* és *Günthner* képviselők elébe utaztak s az uton feltárták előtte a politikai helyzetet. Ma este a nemzeti párt gyűlést tartott, a melyen elhatározták, hogy nem küldenek ki tagokat a vegyes bizottságba, az oláh kereskedelmi szerződéseket pedig visszautasítják.

Az obstrukció kitörése.

Budapest, okt. 13. Az ellenzéki pártok egyhangú elhatározásaiból látható, hogy a legelkeseredettebb obstrukció most már elkerülhetetlen. Az ellenzék szolidaritása soha olyan kétségtelen és őszinte nem volt, mint most. A harciasak szervezkednek s **Tisza István** miniszterelnök a helyzetét megnehezítendő **minden kormányjavaslatot megfognak obstruálni. Így már holnap a kereskedelmi szerződés tárgyalásai is a harc jegyében fognak megindulni.** Mindenki tisztában van azal, hogy **Tisza gróf terve: a permanens üléseket kieroszakolni, keresztül hajtani a revíziót, hogy azután a Házat feloszlassa.** A politikai láthatár nagyon borús, a helyzet szerfelett komoly.

A háboru.

London, okt. 13. Vasárnap óta Mukden és Liaojang között nagy csata folyik, mely még mindig eldöntetlen. Kuropatkinnak nem sikerült Kuroki jobb szárnyát megkerülni s visszavonulásra kényszeríteni. Kuropatkin 343.000 katonával és 846 ágyuval rendelkezik. Ez az orosz csapat, melynek feladata lett volna, hogy Kuroki összeköttetését Pönsichu-nál átvágja, elvesszett. A csapat 2 lovasezredből, 2 táborigi utegből állott s Tokióban minden pillanatban várják a hírt ezen 10.000 orosz eltogatásáról.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Debreceni ember a budapesti esküdtszék előtt.

A vadházasság vége.

Debrecen, október 14.

Hari Pál 46 éves földműves éveken keresztül Debrecenben vadházasságban élt Kostyál Borbálával. Az asszony azonban ez év május havában elhagyta és a fővárosba költözött, mert Hari részeges, dologkerülő ember volt. Hari megtudta, hogy hol tartózkodik az asszony, utána jött és felszólította, hogy térjen vissza hozzá. Kostyál Borbála erről hallani sem akart, a mi Harit annyira elkésztette, hogy előrántotta revolverét és közvetlen közletről egymásután hat-szor lőtt az asszonyra, a kit a mellén és karján súlyosan megsebesített. Harit letartóztatták és ma szándékos emberölés kísérlete miatt vonta felelősségre a budapesti büntető törvényszék, mint esküdtszék. A tárgyaláson dr. **Polschal Alfréd** elnökölt, a ki az esküdtszék megalkotása után a vádlottat hallgatta ki:

— Megértette a vádat?

— Igen, de nem vagyok bűnös. Ön-akaratom nem volt akkor, erősen fel voltam indulva és nem tudtam, mit teszek.

— De csak lőtt?

— Arra sem emlékszem. Egyáltalában nem emlékszem semmire, mert rendkívül izgatott természetű ember vagyok.

— Megint az az általános tapasztalat, hogy a vádlott a főtárgyalásig mindenre emlékszik, a főtárgyaláson pedig eszerben hagyja emlékező tehetsége. Mikor ismerkedett meg Kostyál Borbálával?

— Tizenhárom évig éltünk együtt jó egyetértésben, békeségben Debrecenben. Egyszer csak a vásáron, mikor egy tehenet eladtunk és az árát ő átvette, a pénzzel együtt eltűnt. Két hét múlva a testvérének írt levelet, a melyben azt írja, hogy Budapestre költözött és nem tér vissza többé Debrecenbe, mert attól tart, hogy a pénz miatt megverem. Én ekkor elhatároztam, hogy nem törődöm a pénzzel, megbocsátok neki és feljövök érte Budapestre magam. Hiszen a három gyermek közül az egyiket magával vitte és azt is nagyon szeretem. Mikor feljött Budapestre, a rendőrségnél megtudtam, hogy Kostyál Borbála a Sziv-utcában lakik. Elmentem a Sziv-utca-ba és mikor a lakásba léptem, zavaromban azt kérdeztem véletlenül a szobaasszonytól, hogy van-e kiadó szobája? A szobaasszony erre azt felelte, hogy csak egy ágyat adhat ki, a melyet eddig egy házaspár bérelt: Kostyál Borbála és az ura. Így tudtam meg, hogy Kostyál Borbála hűlen lett hozzám és azért szökött meg, mert egy más férfival adta össze magát. Néhány perc múlva megjött Kostyál Borbála, a kinek szemrehányást tettem, az asszony kiadta az utamat és ekkor történt a szerencsétlenség.

— Vagyis hatszor egymás után rálőtt a feleségére?

— Igen, de erre már nem emlékszem.

— Hol vette a fegyvert?

Hajdumegyében tanyát béreltem és mint tanyai ember mindig revolverrel jártam.

— Hát nem azért vette a revolvert, hogy megöli vele Kostyál Borbálát?

— Isten engem ne segítsen, ha erre gondoltam.

A bíróság ezután Kostyál Borbálát hallgatta ki. Az asszony azt mondja, hogy azért hagyta el az urát, mert az dologkerülő, iszákos, durva ember volt, folyton ütötte-verte őt. A civakodásra rendszerint az adott okot, hogy Hari, a kinek még a törvényes felesége is él, a törvényes házasságból született gyermek eltartásáról sem akart gondoskodni. Mielőtt elhagyta volna egy székkal úgy megütötte a lábát, hogy összeesett és azóta sántít. Félt az urától, mert az folyton agyonütéssel, lelövélssel fenyegette. Ítéletre a késő esti órákban sem került sor.

HIREK.

Éjjeli posta.

A bécsi rablógyilkosság.

— A gyilkos házaspár Budapesten. —

A bécsi Magdolna-utcai rémes gyilkosság ügyében talpon van fél Európa rendőrsége. A gyilkos Klein házaspárt keresik mindenfelé a titkos és nem titkos rendőrök. A házaspárról utolsó nyomot egy hordár szolgáltatott a bécsi rendőrségnek, a ki állítólag látta, amikor a Klein házaspár Budapestre váltott jegyet. Mikor ez a budapesti főkapitányságon nyilvános lett, ahány detektív volt, annyi felé szaladtak. Egyik részük a pályaudvarokat lepte el, a többiek a szállodákat kutatták végig. Tegnap este már az a hír terjedt el a rendőrségen, hogy egy ügyes detektívnek sikerült elfognia a gyilkos házaspárt. A budapesti Orient-szállóba ugyanis néhány nap előtt házaspár érkezett, németül beszéltek és a bejelentő lapjukra a következőket írták: **Herr & Frau Weisz Sámuel** Prag. Az ügy roppant gyanus volt a detektívnek az asszony csinos, kacér, fátályozott nő volt és különben is hasonlított Kleinné. Csak ma reggel sült ki, hogy ártatlanokra pazarolta a szorgalmas detektív a képességeit, a fiatal pár tényleg Prágából jött és nászutazók. A detektívet ez a kudarc nem kedvetlenítette el és tovább keresik a gyilkos házaspárt Budapesten.

Anica.

(Folytatás.)

Édes apja csak most látta igazán, milyen nagy szeretettel, mennyi tisztelettel, milyen mélységes ragaszkodással viseltetik iránta az ő megtagadott gyermeke, édes leánya.

— Anica, Anica. Te azt hiszed, hogy neked kell bocsánatot kéred mi tőlünk s ime mi jöttünk el hozzád, hogy azért esedezünk. **Petró** anyó elhozta hozzánk a te kis leányodat. A mint megláttuk, rögtön felismertük benne a te vonásaidat. Házaséletünk legszebb időszaka jutott eszünkbe, a mikor a te mosolyod, a te ártatlanságot sugárzó tekinteted aranyozta be a mi életünket. Nem tagadom, sokat szenvedtünk miattad. Reményünkben ért a legnagyobb csalódás, de pillanat alatt megbocsátottunk mindent, a mikor a kis leányodat megláttuk. Új reménység fakadt a szívünkben. — Hátha ez a kis leány megvált bennünket azért a csalódásért, a mely miattad ért bennünket. — Magunkhoz vettük a te tudod, a te beleegyezésed nélkül és boldogok voltunk arra a gondolatra, hogy azt az édes kis gyermeket mi nevelhetjük fel... De ránk nehezedett a jó Isten keze. Az első nap boldogságát, minden reménységét felváltotta a második nap durva valósága. Anica, hidd el nekünk, a gyermeket, a te gyermekedet ma reggelre valaki ellopta tőlünk. Kerestük már mindenfelé és nem találjuk. **Petró** anyó sem tud róla semmit. Mi történt, hogy történhetett, még csak elképzelné se tudjuk... Eltűnt... Eltűnt, hidd el nekünk, hogy eltűnt.

Anica göresös zokogásba tört ki. Nem volt hozzá lelki ereje, nem volt hozzá bátorsága, hogy felfedezze a valót és elmondja, hogy ő vitte és ő adta el a saját gyermekét. Most mondja meg ezt, mikor a szülei visszafordultak hozzá, hogy újra elfordítsa magától az ő szeretetüket.

Az édes apja azonban hozzálépet Anicához, magához ölelte és vigasztalólag szólt hozzá:

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

Elegáns 3 szobás lakás mellékhelyiségeivel azonnal kiadó. **Kossuth-utca 26.**

Keresek egy utcai szobát, előszobával, külön bejárattal november 1-re. Leveleket „1867” jelige alatt a kiadóhivatalba.

Kereskedelmit végzett, szép kézírással bíró, a magyar-német, helyes- és gyorsírásban, ugy-szintén a gépirásban jártas nő (keresztény), levelezőnői, esetleg gépirónői állást keres. — Leveleket „E. Sz.” jeligére kér a kiadóba.

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

HORVÁTH ANDRÁS

mázoló-, szoba- és templom-festő
DEBRECZEN,

Piacz-utca 21-ik szám alatt.

Megérkeztek

az őszi és téli idényre a legújabb

**Női divat kelmék,
Blouse selymek,**
remek kivitelű
Mosó flanelek, velezek,

Szabó Lajos fiai cégénél
Debreczen, Rózsa-tér.

**Szőnyeg,
Függöny,
Bútorszövet,
Linoleum** raktárunkat

saját házukba, Kossuth-utca 5. sz. alá főizletünk emeleti helyiségeibe helyezték át.

A még raktáron levő

Szőnyeg, függöny, bútorszövet ágy- és asztalterítőket

— a meddig a készlet tart —
leszállított árak mellett árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza, Kossuth-utca 5.

Elősmert legjobb minőségű
Eperjesi cserép-kályhák

leszállított árak mellett,

Főzőedények, takarékkonyhák, épületvasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagyválasztékban a legjutányosabb árban kaphatók:

Kovács Gyula vasüzletében

a „BIKA“ szálloda mellett.

P A R Á D I
ÁSVÁNY-VÍZ

← kiváló gyógy- és borvíz. →

Főraktár: Debreczenben,

Csanak Józsefnél.

Kapható ezenkívül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az üzlet teljes felosztatása miatt
hatoságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Szifft Aladár Piacz-utca 24.

Schroll-féle ohiffonok és vásznak, női és férfi fehérnemű és téli alsó ruhák, női ruhaszövetek és posztók, téli fej- és nagykendők, asztalneműk és ágyterítők, batisztok, cartonok és zoffrek, czérna pique és velour barohetek, selyem kendők, esernyők és fűzők, keztyűk, harisnyák és kötények, bélések és rövidárúk stb.

Az összes raktáron levő árúk

gyári áron alul végkiárusítatnak.

Az áruraktár berendezéssel együtt is eladó. — Az üzlethelyiség kiadó.

Szifft Aladár Piacz-utca 24.

Nem látta még?

**Koch Testvérek,
debreczeni fióküzetét?**

Okvetlen fáradjon el oda, mielőtt télruha szükségleteit fedezné. — Óriási választékban a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig nagyon jutányosan lehet férfi-, fiu- és leányka gyermek-ruhát vásárolni. Tükrövelés kizárva. — Szigorúan szabott árak.

Mértékrendelések különös gonddal készülnek és a legkényesebb igényeket elégtik ki.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszunk, ha a szükséges postabélyeg be-küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

GENTLEMEN levele van a postán.

Ajánlat.

LEGDIVATOSABB Bluzok, alsó szoknyák kötének mosó flanel és velezek, Tric és kötött alsó ruhák nagy választékban érkeztek, Márton Gyula divat üzletében „Bika szaloda” mellett.

NÉVJEGYEKET s ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT a legszebben kiállít a Debreczeni Ujság nyomdája. Megrendelési iroda: Főtér, Lamprecht ház, a Debreczeni Ujság kiadóhivatalában.

ÓRIASI KÁVÉ BEHOZATAL és nagy raktár kávé különlegességekben Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében. Városház-utca.

AZ ALKALMI áruházban férfi- női és gyermek Trikó áruk, férfi ingek, nyakkendők stb. stb. mélyen leszállított árban árusítanak. Alkalmi áruház, Bika szállodával szemben.

ÜGYES VASALÓNÉ ajánlkozik uri házakhoz, férfi ing vasolására is. Kovácsné Széchenyi utca 50 szám.

RIESZ LIPÓT Czukrasz piac utca 42. sz. Ajánlja saját készítményű tea süteményeit, nagyválasztékban.

HAROM SZOBÁS lakás mellékhelyiségekkel nov. 1-re kiadó. Kandia u. 7.

AZ ARANY JÁNOS utca 20. számú házban az utcai lakás azonnal kiadó. Értekezni lehet Fenyő Sándor úrnál Piac 63. szám.

FIATAL FÜSZERKERESKEDŐ segéd irodába ajánlkozik. Cím a kiadóban.

KÜLÖNBEJÁRATU szép butorozott utcai szoba azonnal kiadó. Széchenyi utca 42 sz. emeleten.

Eladás.

VARRÓGÉP teljesen jó 16 forintért eladó Csapó utca 98.

ELADÓ INGATLANOK: Csapó u. 31 sz. ház. Baros-u. 24 sz. ház. Csokonai utca 37. sz. ház. Homokkert I j. 67 sz. 298 öles házas telek. Értekezni lehet a Debreczeni első takarékpénztárnál.

ELADO boltos ház, jövedelmez 180 forintot, 850 forinttal megvehető; Csillag-u. 19. sz.

FODRASZÚZLET ötven előfizetővel olesó házbérel felhagyás miatt 300 forintért eladó. Cím a kiadóhivatalban.

EGY JÓ JÖVEDELMEZŐ ház fűszerüzlettel és bormérésel jutányosan eladó. Nyil utca 80 sz. értekezni lehet Horváth János faraktárában.

EGY KÖNNYŰ STRAF kocsit eladó, Bethlen utca 29. szám.

EGY EZER kilogramm terhet bíró mázsa eladó. Kandia u. 7. sz.

BUZA SZALMA, nagyobb mennyiségben az ondódon eladó. Értekezni Széchenyi utca 49. Gáll Jenőnél

Kereslet.

FÜSZERKERESKEDŐ segéd felvétetik. Kertész Sándor Kossuth utca.

!! Megérkeztek !!

Őszi és téli női kabátok és gallérok, férfi öltönyök és téli kabátok, Divatos Barchetok és Flanellek legjobb minőségű vásznak és kanavaszok jutányos árak mellett árusítanak **havi és heti részletfizetésre**
Kohn Herman
áruháza hatvan utca 17.

női kelmékben dús választék.

Fényképező gépek, lemezek, filmek, előhívók és rögzítők, aranyfürdők, cartonok

dús választékban, gyári áron, részletfizetésre is kaphatók:

Borsos Katánál

Debrecen, városházépület

Tanítás és sötétkamara használata díjtalan.

Linoleum padlómáz 65 kr.

Bernstein padlómáz 65 kr.

Mindenik vízzel mosható !!

Ezüst fénymáz kályhák részére törvényesen védve 35 és 50 kr.

Eredeti védjeggyel csakis

MERKLI FERENCZ,

fűszer üzletében kapható fűvészkert u. 14.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 45 krajcár.
Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 20 krajcár.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

BORSOS KATA cégnél **DEBRECZEN.**

„Animal”

állatok emésztését elősegítő táppor.
Kitünő eredménnyel kipróbálva marhák-nál, lovaknál, sertéseknél és juhoknál.

E kiváló számos nagy foszfor tartalmu gyökérből, ásványi és szerves anyagokból összeállított táppor előnyei;
az „Animal” táppor az állatok emésztését hathatósan elősegíti,
az „Animal” táppor az állatok hizását fokozza,
az „Animal” táppor az állatok munkabírását fokozza,
az „Animal” táppor a tejképződést előmozdítja,
az „Animal” táppor az állatok csontképződését előmozdítja
az „Animal” táppor a gyapjuképződést növeli és a szőr fényesedését elősegíti.
az „Animal” táppor a betegségek iránti fogékonyságot csökkenti.

Vegyileg kipróbálva a cs. kir. mezőgazdasági, vegyisérleti állomásnál Bécsben 1903. febr. 19. 390 A. szám és Dr. Szilágyi Gyula műegyetemi magántanár és hitos kereskedelmi törvényszéki vegyésznel 1903. január, 7442. szám. — Sok ezer elismerőlevél tanuskodik a kitünő hatásról. — 4000 kereskedőnél állandó raktár Austriában. Gyártási engedély Bécsben 20.206-1904. szám.

Használati utasítás minden csomagban mellékelve. Egyedüli elárúsítás **Merkli Ferencz** fűszer-, csomag- és bor kereskedésében, Debrecen, Fűvészkert u. 14.

Fiatalfős-árú segéd

20 korona fizetéssel és ellátással azonnal felvétetik a

Mándokiszövetkezetnél.

Van szerencém tudatni a n. é. közönséggel, hogy **Szabó Lajos fiait urak**

Szent-Anna szőlőtelepének

„ASZTALI BOR”

termését megszeroztem és a fehér H-terjét 30 krajcárért, a vöröst 40 krajcárért árusítom.

Hektoliter vételnél engedmény! Állandó raktár különböző hegyi és oseege-borokból.

Tisztelettel

Mayer Jenő.

Bortermelők figyelmébe!!

Tisztelettel tudatom, hogy Deák-Ferencz-utczán fennálló gépműhelyemben **új találmányu és szabadalmazott** vasszerkezetű és felülnyomásu

borsajtókat, szőlőzúzokat

készítek, mely bármelyik külföldi gyártmányt is telülmulja.

A borsajtó **fatányérral** van ellátva, mustlé a vasrészekkel nem érintkezik, a törköly egy darabban kivehető.

Raktáromban minden nagyságban u. m. nagy szőlőbe való két kosaras és átmeneti tányérral ellátva a legnagyobb választékban, **de olosó árakban** kapható.

Szives pártfogást kérek, tisztelettel

Preizler Mór,

műlakatos és gépjavitó műhelye.